№ 30 (815)
МАРТ
3 лун
1938 во

Став странајасса пролетаріјјас, öтувтчöј!

КОМІ КОМСОМОЉЕЦ

Гаԅет леԇöны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

ТРОЦКІСТСКО-БУХАРІНСКÖЈ БАНԂІТЈАСЛЫ АБУ ПÖШЩАԀА!

Тöрыт ССР Сојузса Верховнöј Суԁ Војеннöј Коԉлегіја воӡын сувтіс „право-троцкістскöј блок" ԋіма заговоршщіческöј группа. Поԁсуԃімöјјаслыԍ скамја зајмітіс троцкістско-бухарінскöј шпіонјаслöн, мортвіыԍјаслöн, вреԃіԏеԉјаслöн ԁа ԃіверсантјаслöн полічнöјöн кутöм банԁа.

„Тајö ізвергјасыс,—гіжö Правԁа" март 2 лунса переԁовöјын,—коԁјас воштісны морт обԉікԉыԍ став поԁобіјесö, коԁјас мыжаöԍ меԁԍа сöкыԁ преступԉеԋіјејасын, коԁјасöс öԏі лыԁԃöмыԍ ԁрöгԋітö сöлöм ԁа кынмö сöнјасын вір. Ԋајтöԍ банԃітјас—Бухарін, Рыков, Јагоԁа ԁа налöн пріԍпешԋікјасыс — ԁолженöԍ сетны öтвет асланыс чуԁовішщнöј злоԃејствојасԍыс, коԁјас воӡын бԉеԁöԁöны меԁԍа жуӡыԁ человеческöј усöмлöн став öԋöӡ тöԁса образеѣјасыс.

Смраԃнöј антісöветскöј поԃпоԉјеын кыԍісны öԏі [illegible] троцкістјас і бухаріԋецјас, есерјас і меԋшевікјас, буржуазнöј націонаԉістјас і став мукöԁ мразыс. Соціаԉізмлы паныԁ ԃікöј, ԋе морт нога локлун öтувтіс тајö отребјесö. Ужалыԍ јöзлöн гажа ԁа шуԁа олöмыс, міјан соціаԉістіческöј побеԁајаслöн картінајасыс вајöԁісны најöс бешенствоö. Ԉеԋін—Сталін партіјаöн, рабочöј классöн, сöветскöј нароԁöн воԍса бојјасын пасвартöм меԁԍа гнуснöј преԁатеԉјас ԁа ізмеԋԋікјас смраԃнöј троцкістскöј поԁпоԉјеын ԁаԍтісны асԍыныс отравітöм öружіјеныԍö. Акторскöја маскірујтчöмöн, асԍыныс зверінöј чужöмјассö ӡебöмöн, најö ԁобівајтчісны асԍыныс гнуснöј цеԉ—капіталізм реставрірујтöм—шпіонажöн, вреԃітеԉствоöн, ԃіверсіјајасöн, злöԃејскöј віöмјасöн.

Ловзöԁны міјан странаын капітаԉістіческöј катарга, бöр бергöԁны рабочöјјасöс ԁа креԍтанаöс помешщікјаслöн ԁа капітаԉістјаслöн јармо улö, торјöԁны міјанлыԍ рöԃінанымöс ԁа преԁајтны сіјöс фашістскöј рöзбојԋікјас кіö, сетны ужалыԍ јöз массајасöс фашістскöј террор ужасјас вылö—тащöм вöлі мерзостнöј цеԉыс троцкістско - бухарінскöј гаԁјаслöн. Ԋегöԃајјаслöн жалкöј, трусԉівöј чукöр ез вермы ԋе аӡӡыны асԍыс тырвыјö ԋічтожествосö. Ԍԉеԁствіјеöн установітöма, мыј асԍыныс став наԃејајассö најö „пуктылісны іностраннöј агрессорјаслöн вооружоннöј отсöг вылö, коԁјас кöсјісны сетны заговоршщікјаслы тајö отсöгсö СССР-öс торјöԁлан ԁа СССР-ыԍ Украіна, Белоруԍсіја, СреԁԋеАӡіатскöј республікајас, Груӡіја, Армеԋіја, Аӡербајԁжан ԁа Пріморје торјöԁан условіјејас вылын".

Оптöн ԁа розԋіцаöн тöргујтісны презреннöј ԋегöԃајјас міјан рöԃіна-мамöн, міјан свјашщеннöј муöн, коԁ свобоԁа вöсна кіԍтісны асԍыныс вірнысö нароԃлöн меԁбур піјаныс. Троцкістско - бухарінскöј банԃітјас кöсјісны бöр вајöԁны капітаԉістјасöс ԁа помешщікјасöс, кöсјісны вöчны міјанлыԍ странанымöс імперіаԉістјаслöн колоԋіјаö, а міјанлыԍ нароԁ—капітал рабјасöн. Гнуснöј ізмеԋԋікјас, најö вузавлісны іностраннöј развеԃкајаслы сöветскöј госуԁарственнöј тајнајас, тöргујтісны СССР-са нароԁјаслöн свобоԃаöн, рабочöјјас ԁа креԍтана соціаԉістіческöј госуԁарство ԋезавіԍімостöн ԁа ԋепріkосновенностöн.

Ԍԉеԃствіје опровергԋітны поӡтöма установітіс, мыј „право-троцкістскöј блокыԍ" шпіонјас ԁа ԃіверсантјас, террорістјас ԁа вреԃітеԉјас ԃејствујтісны Троцкіј, Бухарін, Рыков заԁаԋіјејас серԏі ԁа „планјас серԏі, коԃјасöс паԍкыԃа ԁумајтöма ԁа разработајтöма öткымын іностраннöј госуԁарствојасса геԋераԉнöј штабјасын".

Сетчö, војна öзтыԍ фашістјаслöн генштабјасö ԁа поԉіцејскöј охранкајасö, кöні лунын і војын ԉіхораԁочнöја лöԍöԁчöны тыртны вірöн став мірсö, нуöԁöны чуԁовішщнöј троцкістско-бухарінскöј заговорлöн ԋітјасыс. Троцкіјлы, Бухарінлы, Рыковлы ԁа мукöԁ мерзавецјаслы буржуазнöј охранкајасö тујыс абу выԉ: најö сіјöс тöԁісны важöн. Öні тырвыјö установітöма, мыј Троцкіј ем öԏі іностраннöј развеԃкалöн шпіон 1921-öԁ восаԋ ԁа мöԃлöн—1926-öԁ восаԋ. Мыжаланјас пöвсыԍ öткымынјас вöлісны царскöј охранкалöн агентјасöн ԁа провокаторјасöн.

Аӡефјаслöн тајö важ соратԋікјасыс коԉісны ылöӡ бöрö сöԁ ізменалыԍ став рекорԁјассö, коԁјас тöԁсаöԍ історіјалы. Фашістскöј охранкајаслöн заԃаԋіјејас серԏі ԃејствујтöмöн, најö ез еща вреԁ вöчны міјан рöԃіналы. Најöс разоблачітöм—зев ыжыԁ побеԁа

(Помсö візсö 2-öԁ лістб.)

Помаԍіс історіческöј похоԁ

МУРМАНСК, 28. Помаԍіс сöветскöј корабԉјаслöн „Мурманлöн" ԁа „Тајмырлöн" Гренланԁскöј мореö історіческöј похоԁ. Талун 20 час 30 мінутын кораблјас сувтісны Мурманскöј торговöј портса каботажнöј прістаԋö. Мітінг вылын выступајтісны „Мурманса" капітан Котцов ԁа „Тајмырса" капітан Барсуков.

Севернöј војеннöј флотса команԃірјас, поԉітработԋікјас ԁа краснофлотецјас ԋімсаԋ Мурманскöј округса ужалыԍ јöзöс ԁа „Мурманлыԍ" ԁа „Тајмырлыԍ" екіпажјасöс чолöмаліс Ԃушенов јорт.

„Јермак" боԍтіс „Мурмаԋецöс" буксір вылö

Феврал 27-öԁ лунö 15 часын „Јермак" ԁа „Мурмаԋец" вöліны 62 граԁус ԁа 23 мінут војвыв шіротаын ԁа 5 граԁус рытыввыв ԁолготаын. О. Ју. Шміԁт јуöртöм серԏі, шторм лöԋіс. „Јермак" боԍтіс „Мурмаԋецöс" буксір вылö. Корабԉјас мунöны Ԉеԋінграԁ вылö курсöн. Суԁнојас вылын ставыс пöраԁокын.

Выԉ јапонскöј провокаціјајас

ТАСС-öс уполномочітöма опровергԋітны, кыӡі веԍкыԁ вымыԍел, јапонскöј источԋікјасыԍ паԍкöԁан јуöртöмјас, быттöкö, феврал 26 ԁа 27-öԁ лунјасö манчжурскöј граԋіца вомöн сöветскöј отр'аԁјаслöн вöлöм вужöмјас јылыԍ ԁа кык сöветскöј самоԉотлöн лебзöм јылыԍ. Ԋекущöм тащöм сама фактјас феврал 26 ԁа 27-öԁ лунјасö граԋіца вылын ез вöвны. Мöԃарö, феврал 26 ԁа 27-öԁ лунјасö вöлі сöветскöј террітöріја веԍтті јапонскöј самоԉотјаслöн лебалан кујім случај, öԏі случајас öԏі јапонскöј самоԉот пыріс ԋол, а мöԁас кöкјамыс кілометр ылнаö сöветскöј террітöріја веԍтын. Кыпöԁчыԍ сöветскöј самоԉотјас—істребітеԉјас казалöм бöрын, јапонскöј самоԉотјас терыба бöр бергöԁчісны манчжурскöј террітöріја вылö. (ТАСС).

Ізучајтöны Конԍтітуціја

Мешщура вöрпунктса комсомоԉскöј органіѕаціја боԍтчіс РСФСР-са Конԍтітуціја ԁа „РСФСР-са Верховнöј Сöветö бöрјыԍöмјас јылыԍ Положеԋіје" велöԁöмö ԁа наöн томјöзöс тöԁмöԁöмö.

І. Клујев.

Вöрлеӡыԍ-стахановец К. І. Торопов (Којгортса мехаԋіӡірованнöј вöрпункт). Торопов јорт лунса нормасö тыртö 200—250 прöчент вылö.

Ԋефтанöј промышԉенностса партіјнöј ԁа хоӡајственнöј актівлöн общщебакінскöј собраԋіје

Л. М. КАГАНОВІЧ ЈОРТЛÖН ВЫСТУПЉЕԊІЈЕ

БАКУ, 28. Феврал 26-öԁ лунö рытнас Аӡербајԁжанскöј опернöј театрын вöлі ԋефтанöј промышԉенностса стахановецјаслöн, уԁарԋікјаслöн, партіјнöј ԁа хоӡајственнöј актівлöн общщебакінскöј собраԋіје. Собраԋіје вылын вöлі 1.800 морт.

Ԋефтаԋікјаслöн ставсојузса совешщаԋіје ітогјас јылыԍ ԁа ԋефт карса партіјнöј ԁа ԋепартіјнöј болшевікјаслöн могјас јылыԍ ԁоклаԁ вöчіс Аӡербајԁжанса КП(б) ЦК-ын секретар Багіров јорт.

Собраԋіје вылын выступітіс Сöкыԁ Промышԉенност куӡа Нароԁнöј Коміссар Л. М. Кагановіч јорт, коԁöс вöлі встреԏітöма гора аплоԃісментјасöн.

Ыжыԁ ентуӡіазмöн собраԋіје вывса участԋікјас ыстісны чолöмалана теԉеграмма нароԁјаслöн веԉікöј вожԃ Стаԉін јортлы.

Общщебакінскöј собраԋіје трансԉірујтчіс ԋефтепромысловöј рајонјасö.

Шојччан лунјас јылыԍ

ССР Сојузса Нароԃнöј Коміссарјаслöн Сöвет шуіс лыԃԃыны шојччан лунјасöн:

Јанвар 1-ој лун—ԃекабр 30-öԁ лун пыԃԃі, јанвар 23-öԁ лун—јанвар 24-öԁ лун пыԃԃі ԁа март 1-ој лун—феврал тöлыԍ помын шојччан лун пыԃԃі.

23 выԉ значкіст

Час ԊСШ-са (Сыктывԁін рајон) велöԁчыԍјас ԁа піоԋерјас 23 морт сԃајтісны нормајас ПВХО значок вылö. Школаын ужалöны стрелковöј ԁа ПВХО кружокјас. Быԁ классын мунісны беԍеԃајас Краснöј Арміја јылыԍ. 30 велöԁчыԍ сетісны шыöԁчöм осоавіахімö пырöм јылыԍ.

КАЉІԊІН.

Выԉ значкістјас

Краснöј Арміјалы ԁа Флотлы 20-öԁ гоԁовшщіна тыран лунö Сыктыв рајонса уна том мортлöн мороԍас кутіс југјавны „Готов к труԁу і обороԋе" значок. Значокјас получітісны: Воробјов В. М., Мајбуров А. Је., Томова А. Н., Лыткін Ԃ. М., Бажуков Ԃ. К., Куӡԋецов А. І. ԁа мукöԁјас. Најö сетісны кöсјыԍöм ԋе сöмын асԍыныс заԋімајтчыны фізкуԉтураöн, но кыскыны і јортјассö.

Попов.

Троцкістско-бухарінскӧј банԃітјаслы абу пӧшщаԁа!

(П О М)

межԁунароԃнӧј фашізм вынјас вылын. Славнӧј сӧветскӧј развеԃка, коԁі раԅіс кывлытӧм преԃатеԉствојаслыԍ гӧрӧԁ, вӧчіс ԁонјавны вермытӧм услуга став воԇынмуныԍ человечестволы. Ставӧн, коԁлы ԁонаӧԍ куԉтуралӧн інԏересјасыс, ставӧн, коԁі ԋенавіԃітӧ фашістскӧј нарԏітӧм, ставӧн, коԁі помԋітӧ герԋікаса ԁа аԉмеріјаса беззашщітнӧј жертвајаслыԍ вір, ставӧн, коԁјаслӧн ԍімпаԏіјајасыс Іспаԋіјаса ԁа Кітајса героіческӧј нароԁјасла ԁорын, коԁјас ԁорјӧны асԍыныс оломсӧ фашістскӧј грӧміԉӧјасыԍ, — кутасны чолӧмавны фашізмлӧн проԁажнӧј ланцкԋехтјаслыԍ тајӧ змеінӧј позсӧ разоблачітӧм.

Заговорлӧн вԃохновіԏеԉјас ԁа веԍкӧԁлыԍјас—Троцкіј, Бухарін, Рыков муніԍны вероломствојаслыԍ, ізменајаслыԍ ԁа преԃаԏеԉствојаслыԍ куԅ туј. Троцкізм аслас самӧј петӧмԍаԋ вӧлі меԁԍа гнуснӧј разновіԃностӧн буржуазнӧј агентуралӧн, коԁі зіԉіс отравітны рабочӧј ԃвіжеԋіје соціаԉізмӧ веріттӧм јаԁӧн. Рабочӧј классын буржуаԅіјалӧн лазутчікјасӧн, кулацкӧј інԏересјас раԃејтыԍјасӧн вӧліны Бухарін ԁа Рыков наӧн поԉіԏіческӧј арена вылӧ сувтан лунԍаԋ. Нӧшта 20 во сајын-на, кор сӧветјаслӧн том республіка вӧлі смерԏеԉнӧј опасностын, тајӧ ізменԋікјасыс котыртісны заговор, коԁі імеітіс цеԉ путкыԉтны сӧветскӧј власԍ, арестујтны ԁа віны Ԉеԋінӧс, Сталінӧс, Ԍверԁловӧс. Троцкістјаслӧн ԁа бухаріԋецјаслӧн став воԇӧ ԃејаԏеԉносԍыс преԁставԉајтӧ аснас сӧветскӧј нароԁлы паныԁ меԁԍа гнуснӧј преступԉеԋіјејаслыԍ јеԃінӧј цеп.

Сӧветскӧј нароԁ прокԉаԋітас нем кежлӧ тајӧ ізвергјассӧ, кԉејмітас нем кежлӧ налыԍ зывӧктан ужсӧ. Најӧ кіԍтісны вір коммуԋізм вӧсна крісталԉно-чістӧј борецлыԍ, пламеннӧј нароԁнӧј трібун Ԍ. М. Кіровлыԍ. Најӧ злӧԃејскӧја орӧԁісны оломсӧ мијан нароԁлӧн геԋіј А. М. Горʻкіјлыԍ, коԁлӧн кулӧмыс вӧлі сӧветскӧј страналы меԁԍа ԍӧкыԁ воштӧмӧн В. І. Ԉеԋін кулӧм бӧрын. Најӧ котыртісны ԋепоколебімӧј боԉшевікјасӧс, ужалыԍ јӧз ԃелӧ вӧсна беззаветнӧј борецјасӧс В. В. Кујбышевӧс ԁа В. Р. Менжінскіјӧс злӧԃејскӧја віӧм. Троцкістско-бухарінскӧј заговоршщікјаслӧн вреԃіԏеԉскӧј ԁа ԃіверԍіоннӧј актјасыс сулалісны уна і уна олӧм ԁон. Ставԍыс тајԍ злӧԃејјас ԁолженӧԍ віԇны вочакыв. Враг-кӧ оз ԍетчы, сіјӧс бырӧԁӧны. Таԇ шуіс мијан епохаса веԉічајшӧј гумаԋіст А. М. Горʻкіј, коԁі уԍіс поԁлӧј заговоршщікјас жертваӧн. Сылӧн кывјасыс петкӧԁлӧны жужыԁ нароԁнӧј муԁросԍ, став честнӧј јӧзлыԍ чувствојассӧ ԁа мӧвпјассӧ. Поԁлӧј вуроԁокјас ԃінӧ свјашщеннӧј лӧглун тыртӧ ԍӧлӧмјассӧ уна міԉԉіон јӧзлыԍ. Троцкістско-бухарінскӧј выроԁокјас преԃавајтлісны ԁа вузавлісны ставсӧ, мыј завојујтӧма ужалыԍ јӧзӧн вӧвлытӧм жертвајас ԁа вынјас ԁонӧн. Тајӧ убԉуԁокјасыс тӧргујтлісны ԋе сӧмын мијан олӧмӧн, но і воԇӧ лоыԍ покоԉеԋіјејас суԃбаӧн.

Поԁлӧјјасыԍ меԁԍа поԁлӧј іјуԁа - Троцкіј—фашізмлӧн тајӧ цепнӧј понјыс, уна вочӧжԍа шпіон ԁа провокатор, коԁлӧн кіјасыс гырԇаӧԇыс гырԃӧԍԍӧма меԃбур ԁа меԃԍа благороԁнӧј јӧз вірӧн, тајӧ Гесслӧн ԁа Франколӧн ԁостојнӧј сојузԋікыс ԇебԍасӧ нароԁнӧј правосуԃіјеыԍ буржуазнӧј строј сајын, аслас фашістскӧј кӧԏајева ԁорјӧм улын. Но історіја важӧнԋін вӧчіс сы вылын асԍыс пріговор. Нем кежлӧ прокԉаԋітӧма сылыԍ ԋімсӧ, коԁі лоіс наріцаԏеԉнӧјӧн венны поԏтӧм поԁлосԍ ԁа ԋізосԍ ԋімтӧм вылӧ.

„Право-троцкістскӧј блокыԍ“ злӧԃејјас вылын суԁ лоӧ став сӧветскӧј нароԁлӧн суԁӧн. Нароԃлыԍ вӧԉа олӧмӧ пӧртӧмӧн, сӧветскӧј правосуԃіје помӧԇ раԅас вірӧԍ преступԉеԋіјејаслыԍ гӧрӧԃсӧ ԁа ԍетас маԏерӧј преԁаԏеԉјаслы сіјӧс, мыј најӧ заслужітісны. Абу меставыс тајӧ ізвергјасыслы мијан чуԃеснӧј му вылын!

СССР СОЈУЗСА ПРОКУРАТУРАЫН

Ӧнија каԁӧ СССР-са НКВԃ органјасӧн помалӧма ԍԉеԃствіје „право-троцкістскӧј блок“ ԋіма заговоршщіческӧј группа ԃелӧ куԅа. Кыԇі установітӧма ԍԉеԃствіјеӧн тајӧ группаыс котыртчіс СССР ԁінӧ вражԃебнӧј госуԁарствојасса развеԁкајас заԁаԋіје ԍерԏі ԁа сувтӧԁіс аслас цеԉӧн іностраннӧј госуԁарствојаслы пӧԉза вылӧ шпіонаж, вреԃіԏеԉство, ԃіверԍіјајас, террор, СССР-лыԍ воjеннӧј вынјӧр орӧԁӧм, сіјӧ госуԁарствојасыслыԍ СССР вылӧ војеннӧј уԍкӧԁчӧм провоцірујтӧм, СССР-лы поражеԋіје, СССР-ӧс јуклӧм ԁа сыыԍ Украіна, Белоруԍԍіја, Среԁԋе - Аԅіатскӧј республікајас, Груԅіја, Армеԋіја, Аԅербајԁжан, Ԃаԉԋеј Востокын Пріморје інԁӧм іностраннӧј госуԁарствојаслы пӧԉза вылӧ торјӧԁӧм, меԁбӧрын, СССР-ын сушществујтыԍ соціаԉіԍԏіческӧј обшщественнӧј ԁа госуԁарственнӧј строј путкыԉтӧм, капітаԉізм восстановітӧм, буржуаԅіјалыԍ власԍ восстановітӧм.

Ԍԉеԃствіјеӧн установітӧма, мыј „право-троцкістскӧј блок“ аслас раԁјасын ӧтувтіс украінаса, белоруԍԍіјаса, груԅіјаса, среԁԋе-аԅіатскӧј республікајасса, армеԋіјаса, аԅербајԁжанса троцкістјаслыԍ, правӧјјаслыԍ, ԅіновјевецјаслыԍ, меԋшевікјаслыԍ, есерјаслыԍ, буржуазнӧј націонаԉістјаслыԍ поԃпоԉнӧј анԏісӧветскӧј группајас.

Ԍԉеԃствіје маԏеріалјасӧн установітӧма, мыј „право-троцкістскӧј блоклӧн“ участԋікјас сӧветскӧј правіԏеԉстволы паныԁ ԁа буржуаԅіјалыԍ власԍ восстановітӧм вӧсна асԍыныс став наԃејајассӧ пуктылісны сӧмын іностраннӧј агрессорјас вооружоннӧј отсӧг вылӧ, коԁјас кӧсјыԍлісны заговоршщікјаслы ԍетны тајӧ отсӧгсӧ СССР-ӧс јукан условіјејас вылын ԁа СССР-ыԍ Украіна, Белоруԍԍіја, Среԁԋе-Аԅіатскӧј республікајас, Груԅіја, Армеԋіја, Аԅербајԁжан ԁа Пріморје торјӧԁан условіјејас вылын.

Кыԇі установітӧма ԍԉеԁствіјеӧн, тајӧ заговорса уна веԍкӧԁлыԍјас ԁа участԋікјас вӧліны іностраннӧј развеԁкајаслӧн важԍа агентјасӧн, коԁјас уна во чӧж нуӧԃісны шпіонскӧј уж сіјӧ развеԁкајаслы пӧԉза вылӧ. Тајӧ ставԍыс меԃвоԇ інмӧ заговор вԁохновԉајтыԍјас пӧвсыԍ ӧԏіլы — нароԃлӧн враг Л. Троцкіјлы, коԁі, кыԇі сіјӧс ӧні установітӧма, вӧлі јітчӧма, кыԇі шпіон, ӧԏі іностраннӧј развеԁкакӧԁ 1921 воԍаԋ-ԋін ԁа мӧԁ іностраннӧј развеԁкакӧԁ—1926 воԍаԋ. Тајӧ ԃелӧ куԅа мыжаланајас пӧвсыԍ ӧткымынјас вӧліны царскӧј охранкаса провокаторјасӧн ԁа агентјасӧн.

Установітӧма, мыј „право-троцкістскӧј блоклӧн“ унжык главарјасыс асԍыныс шпіонскӧј, вреԃіԏеԉскӧј, ԃіверԍіоннӧј ԁа террорісԏіческӧј ужсӧ нуӧԁісны веԍкыԃа Троцкіјӧн, Бухарінӧн Рыковӧн ԍетӧм заԁаԋіје ԍерԏі ԁа планјас ԍерԏі, коԁјасӧс паскыԁа ԁумајтӧма ԁа лӧԍӧԁӧма ӧткымын іностраннӧј госуԃарствојасса геԋералнӧј штабјасын.

„Право - троцкістскӧј блок“ террорісԏіческӧј уж куԅа установітӧма, мыј мыжаланајас котыртісны ԁа пӧртісны олӧмӧ В. В. Кујбышевӧс, В. Р. Менжінскіјӧс ԁа А. М. Горʻкіјӧс злӧԃејскӧја віӧм заговорын участвујтыԍ врачјас Л. Г. Ԉевін, І. Н. Казаков, А. І. Віноградов ԁа профессор Ԃ. Ԃ. Пԉетԋев отсӧгӧн.

Сіԇ-жӧ установітӧма, мыј Ԍ. М. Кіровӧс троцкістско-ԅіновјевскӧј центрӧн злӧԃејскӧја віӧм вӧлі вӧчӧма „право-троцкістскӧј блок“ решеԋіје ԍерԏі.

Ԍԉеԁствіје установітіс, мыј тајӧ чуԁовішщнӧј преступԉеԋіјејасыс ез вӧвны случајносԍӧн ԋі троцкістјаслы, ԋі правӧјјаслы.

1918 воын-ԋін, веԍкыԁа Октабрскӧј револуціја бӧрын, Брестскӧј мір заклучітан каԁӧ, Бухарін ԁа сіԇ шуԍан „шујгавывса“ коммуԋістјаслӧн сылӧн группа ԁа Троцкіј сіјӧ группакӧԁ ӧтщӧщ „шујгавывса“ есерјаскӧԁ, котыртісны заговор В. І. Ԉеԋінлы, кыԇі сӧветскӧј правіԏеԉствоса главалы паныԁ.

Бухарін, Троцкіј ԁа мукӧԁ заговоршщікјас, кыԇі тајӧ тыԃалӧ ԍԉеԁствіје маԏеріалјасыԍ, кутісны асланыс цеԉӧн орӧԁны Брестскӧј мір, путкыԉтны сӧветскӧј правіԏеԉство, арестујтны ԁа віны В. І. Ԉеԋінӧс, І. В. Сталінӧс ԁа Ја. М. Ԍверԁловӧс ԁа формірујтны выԉ правіԏеԉство бухаріԋецјасыԍ, коԁјас секі маскірујтчӧм могыԍ шулісны асԍысӧ „шујгавывса“ коммуԋістјасӧн, троцкістјасыԍ ԁа „шујгавывса“ есерјасыԍ.

Ԉеԋінлы ԁа сӧветскӧј власԍлы паныԁ 1918 воԍа каԃколастын тајӧ преступԉеԋіјејас ԍерԏі лоас јаснӧјӧн ԁа гӧгӧрвоанаӧн троцкістјаслӧн ԁа бухаріԋецјаслӧн сӧветскӧј нароԃлы паныԁ став бӧрја преступнӧј ужыс.

Ԃелӧ куԅа суԃебнӧј кывкутӧмӧ кыскӧма: Бухарін Ԋ. І., Рыков А. І., Јагоԁа Г. Г., Креԍԏінскіј Н. Н., Раковскіј Х. Г., Роԅенгоԉц А. П., Іванов В. І., Чернов М. А., Гріԋко Г. Ф., Ԅеԉенскіј І. А., Бессонов С. А., Ікрамов А., Хоԁжајев Фајзулла, Шаранговіч В. Ф., Зубарев П. Т., Буланов П. П., Ԉевін Л. Г., Пԉетԋев Ԃ. Ԃ., Казаков І. Н., Максімов В. А. ԁа Крʻучков П. П.

Обвіԋіԏеԉнӧј заклучеԋіје вынԍӧԁӧма ССР Сојузса Прокурорӧн ԁа ԃелӧкӧԁ мӧԁӧԁӧма СССР-са Верховнӧј Суԁ Војеннӧј Коԉԉегіјаӧ воԍса суԃебнӧј заԍеԁаԋіјеын віԁлалӧм вылӧ.

ССР Сојузса Верховнӧј Суԁ Војеннӧј Коԉԉегіјаын ԃелӧ віԁлалӧм назначітӧма тавоԍа март 2 лунӧ.

(ТАСС)

Мі лоам значкістјасӧн

Керчомја ԃетԁомса воспітаԋԋікјас ыжыԁ раԁлунӧн встречајтісны ԁа коԉԉалісны Краснӧј Арміјалы ԁа Војенно-Морскӧј Флотлы 20 во тырӧм. Котыртӧма ПВХО кружок, муніс лыжнӧј орԁјыԍӧмјас. Лӧԍӧԁчӧны лоны БГСО значкістјасӧн. Воспітаԋԋікјас шуӧны:—„мі кӧсјам асланым морӧсын імеітны оборонnӧј значокјас“. Омӧԉ сӧмын сіјӧ, мыј абу-на вінтовка ԁа патронјас, но мі і сіјӧ суԇӧԁам.

І. Ԏурԋін

Март 1-ој лунӧ воԍԍіс Сыктывкарын республіканскӧј лыжнӧј спартакіаԁа. Снімок вылын: Спартакіаԃа вывса участԋіца Башлыкова јорт (феԉԁшерско-акушерскӧј школа) стартујтӧ 3 кілометра мунӧм вылӧ.

Кытыԍ получітны значок

1937-ӧԁ воԍа гожӧмын ме вӧлі піоԋерскӧј лагерын. Сені ме сԁајті БГТО значок вылӧ став нормајассӧ. Мем ԍетісны сы јылыԍ справка ԁа шуісны, мыј сы ԍерԏі колӧ получітны значок. Но ме значоксӧ ег вермы получітны ӧнӧԇ. Со локтӧ-ԋін мӧԁ гожӧм, а менам кіын сӧмын-на справка. Ме ог тӧԁ кытыԍ і получітны значоксӧ.

Ԉебежнӧј школаса велӧԁчыԍ Ф. Булышева.

Кор меным ыстасны ԉічнӧј карточка

Коԉан ар Краснӧј Армијаӧ мунігӧн ме ег вермы волыны рајкомолӧ ԁа боԍтны ԉічнӧј карточка. Аслам часԍӧ воӧм бӧрын, ме гіжлі Сыктывԁінса рајкомолӧ кык пісмӧ ԁа рајкомолса секретар Јеԉкіна јортлы нӧшта кык пісмӧ ԉічнӧј карточка корӧм могыԍ. Гіжліс і мијан частса комсомоԉскӧј бјуро кујімыԍ, но Сыктывԁінса рајкомол карточка ез мӧԁӧԁ ԋі веԍіг ез гіж, мыјла оз мӧԁӧԁ. А сы вӧсна віт тӧлыԍ-ԋін ола ԉічнӧј карточкатӧг.

Красноармејец В. І. Тарабукін.

Ернст Теԉман

Талун тырiс вiт во Ернст Теԉманӧс фашiстскӧј застенокјасын вiԇӧмлы, вiт во Германьiјаса пролетарiатлӧн вожԃӧс мучiтӧны фашiстскӧј варварјас.

Ернст Теԉман чужiс 1886-ӧԁ воын Гамбургын, рабочӧј ԍемјаын. Сылӧн став том каԁԍа олӧмыс мунiс Барнбек рабочӧј кварталын. 16 арӧса ԃеԏiнкаӧн Теԉман пырiс соцiаԉiсԏiческӧј ԁвiжеԋiјеӧ, а сы бӧрын кык во мыԍԏi—професԍiонаԉнӧј ԁвiжеԋiјеӧ. Нӧшта поԁростокӧн-на сiјӧ пырiс ужавны морскӧј пароxоԁ вылӧ,—ужалiс јунгаӧн, кочегарӧн. Ужавлiс Америкаын вiԇ-му вӧԃiтан ужјас вылын. Америкаыԍ воӧм бӧрын сiјӧ котыртiс Гамбургын томјӧзлыԍ меԁвоԇԇа професԍiонаԉнӧј органьiзацiја. Нӧшта војнаӧԇна сiјӧ вӧлi лiшiтӧма ужыԍ революцiоннӧј уж нуӧм вӧсна ԁа гiжӧма чорнӧј спiсокӧ.

Iмперiаԉiсԏiческӧј војна ԃырјi, кор сiјӧс мобiԉiзујтiсны салԁатӧ, сiјӧ ез ԁугӧԃлы асԍыс революцiоннӧј уж. 1920-ӧԁ воԍаԋ Теԉман лоӧ революцiоннӧј гамбурскӧј пролетарiатлӧн бојевӧј веԍкӧԃлыԍӧн. Гамбургскӧј пролетарiатлӧн 1923-ӧԁ воԍа октабрскӧј лунјасса тышкаԍӧм петкӧԃлiс Теԉманӧн ԁорӧм ԁа велӧԁӧм органьiзацiјалыԍ пыщкӧс вынсӧ ԁа крепыԃлунсӧ.

Гамбургса героiческӧј восстаньiје буржуаԅiјаӧн вӧлi поԁавiтӧма, но сiјӧ петкӧԁлiс германьiјаса пролетарiатлы, мыј ԇiк ӧтi партiја, коԁi нуӧԁӧ буржуаԅiјакӧԁ тышкаԍӧмсӧ помӧԇ,—сiјӧ коммуньiсԏiческӧј партiја.

Поԁпоԉјеӧ вӧтлӧм партiја корiс гамбургскӧј революцiоннӧј пролетарiатлыԍ веԍкӧԁлыԍӧс аснас веԍкӧԁлыԍӧ.

Германьiјаса коммуньiсԏiческӧј партiјалӧн правӧј ԁа троцкiстскӧј преԁатеԉјаскӧԁ тышын Теԉман петкӧԁлiс аԍсӧ Ԉеньiнлӧн ԁа Стаԉiнлӧн меԁбур учеԋiкӧн, ԁокажiтiс Коммуньiсԏiческӧј Iнтернацiоналлы асԍыс преԁанностԍӧ ԁа лоiс партiјалӧн прiзнаннӧј вожԃӧн. Теԉман паскӧԁiс јеԃiнӧј фронтлыԍ гiбкӧј такԏiка, сы веԍкӧԁлӧм улын Германьiјаса коммуньiсԏiческӧј партiја лоiс боԉшевiстскӧј массӧвӧј партiјаӧн, завојујтiс решајущӧј промышԉеннӧј центрјасын рабочӧј класслыԍ унжыксӧ ԁа боԍтiс сојузьiкӧс—гӧԉ крестанаӧс ԁа мелкӧј буржуаԅiјаӧс.

1933-ӧԁ воын фашiстјас Германьiјаын боԍтiсны власт. Фашiстскӧј власт мырԁԃiс рабочӧјјаслыԍ елементарнӧј правојассӧ. Рабочӧј класслыԍ вожԃјассӧ ԁа органьiзаторјассӧ шыбытiс ԏурмајасӧ.

Гiтԉеровскӧј сыщiкјаслы уԁајччiс 1933-ӧԁ воԍа март 3-ӧԁ лунӧ боԍтны бојевӧј пост вылыԍ Германьiјаса коммуньiсԏiческӧј партiјалыԍ вожԃсӧ.

Теԉманӧс арестујтӧмԍаньыс унаыԍ пытајтлiсны. Ԍӧкыԁ резiнӧвӧј ԁубiнкајасӧн нӧјтӧмјас вајӧԁiсны ԍӧлӧм ԁа тыјас щыкԍӧмӧ.

Теԉман вiт во пукалӧ германскӧј фашiзм застенокјасын. Сiјӧ, фашiстјаслӧн уԅьiк, лоiс Германьiјаса став нарԏiтӧм ужалыԍ јӧз вожԃӧн, свобоԁа, кулԏура ԁа человечност сiмволӧн.

Теԉман—свобоԁа вӧсна тыш—тыш став нарԏiтӧм человечество меѕԁлун вӧсна, мiр вӧсна, тыш фашiзмлы паныԁ.

ВЛКСМ Центраԉнӧј Комiԏетын

ВЛКСМ Центраԉнӧј Комiԏет лӧԍӧԁiс 1938-ӧԁ воԍа гожӧмын пiоньерскӧј лагерјас нуӧԁан пӧраԁок.

Воԇԇа војасԍа прiмер ԍерԏi чеԉаԃӧс лагерјасӧ петкӧԁӧм куԅа став уж котыртӧм могыԍ горсоветјас берԃын, рајiсполкомјас берԃын, преԁпрiјаԏiјејас вылын—профсојузјаслӧн завкомјас берԃын, колхозјасын—колхоз правԉеньiјејас берԃын колӧ лӧԍӧԃавны лагернӧј комiԍԍiјајас. Лагернӧј комiԍԍiјајас распор'ажеԋiјеын сосреԁоточiтԍӧны став среԃствојас, лагерјасӧн хоԅајственнӧј веԍкӧԁлӧм ԁа веԍкӧԁлыԍ хоԅајственнӧј каԁрјас поԁбiрајтӧм. Такӧԁ јiтӧԃын ВЛКСМ ЦК запреԏiтiс комсомол комiԏетјаслы веԍкыԁа аслыныс заньiмајтчыны баԏмамјаслыԍ ԍӧм чукӧртӧмӧн ԁа воставны Госбанкын ԏекущӧј счотјас чеԉаԃӧс лагерјасӧ петкӧԁӧм котыртӧм вылӧ.

ВЛКСМ ЦК прiзнајтiс ньецеԉесообразнӧјӧн котыртавны вывтi гырыԍ пiоньерскӧј лагерјас, коԁјасын ӧтщӧщ обслужiвајтԍӧны 500—1.000 пiоньерӧн, сы вӧсна мыј сiјӧ оз обеспечiвајт чеԉаԃлы шојччӧм вылӧ нормаԉнӧј условiјејас, ԍӧктӧԁӧ меԃiцiнскӧј обслужiваньiје, пiтаньiје котыртӧм ԁа лагерлӧн став ужӧн веԍкӧԁлӧм.

ВЛКСМ ЦК објажiтiс обкомјасӧс, крајкомјасӧс ԁа нацреспубԉiкајасса комсомол ЦК-јасӧс пыр-жӧ завоԃiтны пiоньерскӧј лагерјасса начаԉьiкјасӧс ԁа старшӧј вожатӧјјасӧс поԁбiрајтӧмӧ ԁа најӧс комiԏетјаслӧн бјуро вылын вынԍӧԁӧмӧ. ВЛКСМ ЦК-са пiоньерјас отԃеллы поручiтӧма вiԁлавны торјӧн быԁ област, крај, республiка куԅа коньԏiнгентјас, начаԉьiкјаслыԍ, старшӧј вожатӧјјаслыԍ состав ԁа лагерјаслыԍ матерiаԉнӧј обеспеченност.

ЫБ ВӦРПУНКТЫН СТАХАНОВСКӦЈ ТӦЛЫԌ

Бусов јортлӧн уж опыт

Бусов јорт—том стахановец. Сiјӧ јона-на том арлыԁнас. Сiјӧ Ыб ԍiктсӧветувса „Труԁ" колхозыԍ колхоԅьiк, ужалӧ Ыб вӧрпунктын. Бусов јорт боԍтiс кӧсјыԍӧм—пӧрӧԁны тавоԍа сезонын 1.500 кубометр. Ӧнi кежлӧ сiјӧ пӧрӧԁiс-ньiн 1.050 кубометр. Стахановскӧј тӧлыԍ ԁырјi Бусов јорт боԍтiс кӧсјыԍӧм—пӧрӧԁны 500 кубометр.

Кӧԏ Бусов јорт i том, но сылӧн ньiмыс тӧԁса Ыб вӧрпунктын. Сiјӧ быԃлун пӧрӧԁӧ 23—25 кубометрӧн, лунја нормасӧ шӧркоԃа тыртӧ 250—300 прӧчент вылӧ.

Вӧр—сiјӧ Бусов јортлӧн сԏiхiја. Сiјӧ чужiс i быԁмiс вӧрын.

Ӧнi сiјӧ ужалӧ лучковӧј пiлаӧн, коԁӧс бура освоiтiс. Ужалӧ термаԍтӧг, быԁ уж процесс вајӧԁӧ помӧԇ ԁа вӧԉiԍ завоԃiтӧ выԉ ужӧ. Асывнас участокӧ воӧм бӧрын, сiјӧ меԁвоԇ лӧԍӧԁӧ ужалан места. Ужсӧ расчiтывајтӧ сiԇ, меԁым ньiԏi мiнут ез коԉ прӧстӧ, нокԍӧм вылӧ, а ставсӧ вӧлi iспоԉзујтӧма тырвыјӧ.

Бусов јортлӧн ыжыԁ уж проiзвоԃiԏелност сiјӧ абу на преԃел, i стахановскӧј тӧлыԍын сiјӧ кӧсјӧ воӧԁчыны гырыԍжык резуԉтатјасӧ, петкӧԃлыны нӧшта замечаԏеԉнӧјжык обраԅецјас.

Ԍ. Попов.

Ԁоговор пӧртӧма олӧмӧ

Молотов ньiма колхоз (Ыб ԍiктсӧвет, Сыктывԁiн рајон) рајонын меԁвоԇԇа колхозӧн выпольiтiс вӧрлеԇӧм куԅа асԍыс ԁоговор. Сiјӧ феврал 25-ӧԁ лун кежлӧ пӧрӧԁчӧм куԅа ԁоговорсӧ тыртiс 126 прӧчент вылӧ ԁа кыскаԍӧм куԅа 100 прӧчент вылӧ.

Тајӧ побеԁасӧ колхоԅьiкјас шеԁӧԁiсны орԁјыԍӧм ԁа стахановскӧј уж паскӧԁӧмӧн. Молотов ньiма колхоз орԁјыԍӧ 17-ӧԁ парт сјезԁ ньiма колхозкӧԁ. Најӧ кыкнаныс воԇынмуныԍ колхозјас, но орԁјыԍӧмын Молотов ньiма колхоз побеԃiтiс.

Колхоԅьiкјас ез кӧсјыны лоны бӧрӧ коԉӧмјасӧн. Таскајев Васiԉiј ԁа Безносiков Осiп вӧрзаготовка сезон завоԃiтчӧмԍаԋ ез петавны вӧрыԍ. Том стахановецјас Раков Ваньа, Муравјов Ваньа, Коԉегов Коԉа лунԍа нормасӧ пыр тыртiсны 150—170 прӧчент вылӧ. Том стахановка Безносiкова Клавԃiја кыскӧ быԁ лун 23—24 кубометрӧн, ԉiбӧ 200 прӧчент лунԍа норма ԁiнӧ. Отсалiсны щӧщ i колхоԅьiцајас. 52 арӧса Безносiкова ԁа сы бӧрԍа Оԉга Муравјова быԁса тӧлыԍ ужалiсны вӧрын.

Тащӧм јӧзыс, ԍӧлӧмԍаԋ ужалӧмӧн, шеԁӧԁiсны колхозлы вӧрлеԇӧмын побеԁа.

Ԍ. П.

Котыртны шојччан лунјас гажаа коԉԉалӧм

Кор Ыб ԍiктсӧветувса „Зар'а" колхоз iнԁiс менӧ кајны вӧрӧ тыртны колхозлыԍ вӧрлеԇан план, ме прiмiтi сiјӧс, кыԇi ыжыԁ ԁӧверiје.

Нојабр 20-ӧԁ лунӧ ме кајi вӧрӧ ԁа боԍтi кӧсјыԍӧм кыскыны 1.000 кубометр вӧр. Ӧнi кежлӧ ме кыскi-ньiн 800 кубометр сајас. Асԍым кӧсјыԍӧмӧс олӧмӧ пӧрттӧԇ коԉi нӧшта кыскыны 200 кубометр. Стахановскӧј тӧлыԍӧ ме, кыԇi ставнас менам брiгаԁа, нӧшта вылӧ кыпӧԁi ужлыԍ ӧԁсӧ. Стахановскӧј тӧлыԍ помӧԇ ме кӧсјыԍа пӧртны олӧмӧ асԍым кӧсјыԍӧмӧс, кыскыны 200 кубометр вӧр.

Вӧр кыскӧм куԅа лунја норма—10 кубометр, но ме быԁлун тырта нормасӧ 150—180 прӧчент вылӧ, кыска 15—20 кубометрӧн.

Ме—стахановка. Бура ужалӧм бӧрын ме кӧсја бура, гажаа ԁа кулԏурнӧја шојччыны. Но вӧрпунктса аԁмiньiстрацiја ньекущӧма оз тӧжԃыԍ мiјан олан условiјејас вӧсна. Вӧрпунктса јуралыԍ Безносiков јорт вунӧԁӧма та јылыԍ.

Краснӧј уголоклӧн ем сӧмын ньiмыс. Ԋекущӧм уж сенi оз мун. Тӧвбыԃӧн ез вӧв ньi ӧԏi постановка, ньi кiно. Баракјасын гаԅетјас абуӧԍ. Торја-ньiн ԉока коԉԉалам шојччан лун. Бура ԁа кулԏурнӧја гажӧԁчӧм пыԃԃi—лунтыр уԅам ԁа кујлам.

Мi том стахановкајас корам вӧрпунктса аԁмiньiстрацiјалыԍ ԁа профсојузнӧј органьiзацiјалыԍ котыртны шојччан лун гажаа, кулԏурнӧја коԉԉалӧм, јонжыка тӧжԁыԍны кулԏурно-бытовӧј условiјејас бурмӧԁӧм вӧсна.

Маша Маԉцева.

Том стахановецјаслӧн ужԁон

Ыб вӧрпунктын ужалыԍ стахановецјас стахановскӧј тӧлыԍӧ вклучiтчӧм бӧрын јона кыпӧԁiсны асԍыныс уж проiзвоԃiԏелностԍӧ. Најӧ асԍыныс лунја нормасӧ шӧркоԃа тыртӧны 150-200 прӧчентӧн.

Бура ужалӧмыԍ најӧ боԍтӧны ыжыԁ ужԁон. Сiԇ, напрiмер том стахановкајас Усԏiньја Таскајева ԁа Анна Хуԃајева тӧлыԍ жынјӧн боԍтiсны ужԁон 250 шајтӧн. Лоскутова Анна бӧрја вiтлунӧн шӧркоԃа быԁлун боԍтiс 33 шајтӧн.

Молотов ньiма колхозыԍ колхоԅьiк О. Н. Безносiков тӧлыԍ жынјӧн боԍтiс 470 шајт.

Стахановскӧј ужыԍ гырыԍ ужԁонјас боԍтӧны сiԇжӧ том стахановкајас Маша Ԍамтомова, Аньута Таскајева, Насԏа Костарева ԁа мукӧԁјас.

П. Ԍ.

Којгорт вӧрпунктын Куԅа-јоԉ участокса гӧрԁ пеԉӧс.

„Ԉеньiн в Октабре" фiԉм Шојнатыын

Феврал 22-ӧԁ лунԍаԋ шојнатыса кiноԏеатрын завоԃiтчiс „Ԉеньiн в Октабре" кiнофiԉм петкӧԃлӧм.

Томјӧз јона органьiзованнӧја ԁа ыжыԁ iнԏересӧн вiԇӧԃӧны тајӧ замечаԏеԉнӧј фiԉмсӧ. Фiԉм вiԇӧԃлӧм бӧрын кыптӧны томјӧзлӧн Ԉеньiн ԁа Стаԉiн јылыԍ, најӧ олӧм јылыԍ ԁа уж јылыԍ ԍорньiјас. Најӧ кӧсјӧны фiԉм вiԇӧԃлӧм бӧрын тӧԁмаԍны революцiјаса веԉiкӧј вожԃјаслӧн—Ԉеньiнлӧн ԁа Стаԉiнлӧн бiографiјајасӧн.

ПОПОВ.

60

В. КАТАЈЕВ

Ме — уҗалыԍ нароԁлӧн пі

X глава

ВОԈНООПРЕԀЕԈАЈУШЩӦЈ САМСОНОВ

Јуԉ⁺ кӧкјамысӧԁ лунӧ рытнас завоԁітчіс артіԉԉеріјскӧј поԁготовка. Ԍо ԍајас батареја кокні ԁа ԍӧкыԁ артіԉԉеріја уҗаліс ԁугԁывтӧг куїім сутки ӧті ԁівіԅіјалӧн ічӧтік участок вылын. Салԁатјас пелтӧммісны. Куїім лун му вӧлі тупкыԍӧма ԍӧкыԁ, кыԅі ртуԏ, пӧԁтыԍ щынӧн. Куїім лун чарԁјас ез бырлыны јенежыԍ. Ԋемецјаслыԍ проволочнӧј загражԁеԋіјејас вӧлі ԅікӧԅ бырӧԁӧма ураганнӧј біӧн. Јуԉ 11-ӧԁ лунӧ јургіԁӧн ԁруг лоіс тырвыјӧ лӧн. Пехота петіс окопјасыԍ. Меԁбӧрја ӧԁӧн, асланыс страшнӧј чӧволӧмӧн, роч војска уськӧԁчісны баварскӧј окопјаслӧн первој ԉіԋіјаӧ. Мӧԁ ԉіԋіјасӧ бостісны кыԅ мінут мысԏі. Ԋемецјас еновтісны батарејајас. Снар'аԁјасӧн гӧрӧм му вӧлі тырӧма куԅ баварецјаслӧн шојјасӧн восса мунԁірјас улын ԏелнӧј ԍеткајасӧн. Најӧ кујлісны уна ногӧн, гӧрӧм муӧ сунгыԍӧмӧн, коԁлӧн ԁукыс вӧлі сотчӧм сыналӧн коԅ. Руԁ чехола каскаја ԁа ԏесакјас туплаԍісны быԁлаын. Рочјас орӧԁісны којмӧԁ ԉіԋіја ԁа завоԁісны окопајтчыны. Но секі на куԅа вескыԁыԍ флангсаԋ ԁруг кучкіс шрапԋелӧн. Најӧ вӧлі ԅік віччысԏӧм, а главнӧјыс —гӧгӧрвотӧм. Первој ԅԁукас быԁӧнлы весіг кажитчіс, мыј батарејецјас ез вевјавны вужӧԁны бісӧ воԅӧ ԁа случајнӧ лыјлӧны асланыс јӧзлы. Взрывајтчыԍ снар'аԁјас щыны кыліс ӧтчајаннӧј горӧԁӧм. Ԍігналнӧј ракетајас лебԅісны вывлаԋ. Но лыјлӧм ез ԁугԁы. Быԁ мінутӧн сіјӧ пыр лоіс вынажык. Цепјас, коԁјас мунісны сајӧԁӧм восса местаын, вӧрԅісны. Снар'аԁјас лебісны, он тӧԁ кытыԍ. Најӧ воԁісны стӧча, ӧтпырјӧ быԁса взвоԁјас бырӧԁӧмӧн. Пехота котӧртіс ԁа сорлаԍіс резервјаскӧԁ. Пӧшԏі секі-жӧ на ԁіԋӧ ӧтлааԍісны батарејајас, коԁјас сіјӧ каԁнас вежісны поԅіцијајассӧ. Јӧзлӧн, вӧвјаслӧн, зар'аԁнӧј јащщікјаслӧн, пушкајаслӧн ԁа саԋітарнӧј оԁноколкајаслӧн пӧраԁоктӧм чукӧр, коԁӧс кыщалӧма взрывјаслӧн сӧԁ щынӧн, вӧлі ужаснӧј. Ԋекоԁ ԋіԋӧм ез гӧгӧрво. Прапоршщікјас котралісны салԁатјас пӧвсын, револьверјасӧн ӧвтчӧмӧн. Завоԁітчіс паніка, коԁӧс ԁыр ез уԁајччы ԁугӧԁны. Сіјӧ каԁнас ԋемецјас вајӧԁісны резервјас ԁа ускӧԁчісны контратакаӧ. Бојԋа кысԍіс віт сутки ԁугӧԁтӧг. Јуԉ ԁасквајтӧԁ лунӧ ставыс помаԍіс. Рочјас ԁа ԋемецјас, вынтӧммӧмла сулалісны ӧта-мӧԁісны паныԁ воԅԅа поԅіцијајас вылас. Бӧрынжык тыԁовтчіс, мыј лоі. Лоіс тащӧм тор: секі, кор роч пехота мӧԁіс наступлеԋіјеӧ ԁа бостіс ԋемецкӧј окопјаслыԍ куїім ԉіԋіја, орчча румынскӧј ԁівіԅіја сорміс ԁа сіјӧн востіс рочјаслыԍ вескыԁ флангсӧ. Тајӧн воспользујтчіс ԋепріјаԏелскӧј артіԉԉеріја ԁа боксаԋыс, пӧшԏі бӧрсаԋ, кучкіс рочјас куԅа. Высшӧј команԁоваԋіје-жӧ ез артышт тајӧс, шӧјӧвошіс ԁа ез пріміт ԋекущӧм мера. Кывлытӧм воштӧмјасӧн мынтыԍісны салԁатјас геԋералјас глупостьыԍ.

Војна завоԁітчӧмсаԋ ез вӧв Ԍемјон батарејаын сымынԁа раԋітчӧмјас ԁа віӧмјас. Кык ӧруԁіје ԁа ԋол зар'аԁнӧј јащщік жугӧԁӧ чачајасӧԅ. Кӧкјамыс батарејец колісны кујлыны вӧрԅӧԁчытӧг, кыԅі акаԋјас, сӧԁ гачјасӧн ԁа бур сапӧгјасӧн, воск коԅ банбокјасӧн аныс чорыԁ румынскӧј му берԁӧ топӧԁчӧмӧн. Ԁаскык мортӧс, коԁјасӧс вӧлі теры̇ба кӧртавлӧма розовӧј інԁівіԁуалнӧј бінтјасӧн, нуісны саԋітарнӧј оԁноколкајас. Пехота јылыԍ ԋінӧм і сорԋітны. Сылӧн воштӧмјасыс вӧліны страшнӧјӧс. Мукӧԁ баталјонјасас колі сӧмын ԋекымын морт.

Колӧны вӧлі соԁтӧԁјас. Најӧ воісны ԅескыԁа. Маршевӧј ротајас разӧԁчісны фронт вылӧ туј куԅа. Частјас пополнајтісны плантӧг—коԁлы вескалӧ. Меԁсасӧ најӧ вӧлины госпіталјасыԍ бӧр вовыԍ раԋітчӧмјас ԁа меԁбӧрја прізыв ԁырјі бостӧм томјӧз. Најӧ вајлісны аскӧԁныс тылыԍ чорыԁ требоваԋіјејас. Частјасын лоісны уна болшевікјас.

Батарејалӧн лічнӧј составыс јона вежԍіс. Сіјӧ вӧлі ԅік ԋе сещӧм, кущӧм тӧлыԍ сајын. Офіцерјаслы воԅӧ ез ԁӧверајтны. Најӧс ԋенавіԁітісны. Ԋенавіԁітісны ставнысӧ, коԁјас кӧсјісны воԅӧ нуӧԁны војна.

Госпіталыԍ батарејаӧ віччысьтӧг воіс ԁасквајтӧԁ вовын раԋітчӧм волноопреԁеԉајушщӧј, стуԁентјасыԍ, Самсонов, коԁӧс раԏејтісны салԁатјас. Сіјӧ воіс брітӧм јура, омӧл ԁа пӧрысмыштӧм, ԋеуна беԁ вылӧ мыжӧмӧн. Сылӧн том келыԁлӧз сінјасыс нумјалісны. Сіјӧ ԋебрежнӧ воіс фелфебел ԁіԋӧ ԁа пыр-жӧ муніс ԏелефоніст-наблюԁаԏелјас команԁалӧн палаткаӧ, коԁ спісокјас серԏі лыԁԁыԍіс млаԁшӧј фејјерверкерӧн.

Војбыԁ палаткаын ӧзјіс ыжыԁ карасін лампа, буречсіјӧ, коԁӧс хоԅајственнӧј ԏелефоністјас суԅӧԁісны нӧшта ԁасвітӧԁ во помын мӧԁӧԁ гвардејскӧј корпусӧн ваӧн тырӧм окопјасӧ. Кылісны серам, сорԋі ԁа балалајка шы. Ԋекоԁ став бріgаԁаыԍ ез вермы панласны тајӧ інструментнас ворсӧмын Самсоновкӧԁ. Ԋолыԍ кымын пуԅӧԁлісны кӧсԏер вылын ԁа заварітлісны ԏелефоністјаслыԍ тӧԁса веԁернӧј чајнік, коԁӧс вӧлі суԅӧԁӧма сіјӧ-жӧ гварԁејскӧј корпус окопјасыԍ Сморгоԋ ԁінын. Став батареја вӧліс волноопреԁеԉајтчыԍ орԁын, быԁӧнлы вӧлі колӧ кывзыштны тылӧвӧј вылторјас. І вӧлі мыј кывзыштны. Кӧні сӧмын ез вӧв Самсонов сіјӧ каԁнас: і Москваын, і Петроградын, і Оԁессаын.

Мӧԁ луннас став батареја сӧмын і сорԋітіс болшевікјас јылыԍ ԁа Леԋін јылыԍ. Меԁбӧрја кывјасӧн віԁісны Керенскијӧс. Кіјасӧԁ ветлӧԁліс партіјнӧј газета „Солԁат".

Ткаченко коріс волноопреԁеԉајтчысӧс ас ԁінас, пуктіс кісӧ тасма сајӧ, вещтіштіс бӧрӧ коксӧ ԁа ԁыр чӧвліс, сіјӧ том чужӧмӧ аслас міча карӧј, пӧшԏі сӧԁ сінјасӧн јоса віԅӧԁӧмӧн. Ԁруг сіјӧ гӧрԁӧԁіс ԁа горӧԁіс:

— Ті тані коԁі сещӧмыс, меԁым агітірујтны батарејаын.

— А ті коԁі сещӧмыс?

Ткаченко ԋеуна . ԁумајтіс.

— Батарејнӧј коміԏетса преԁсеԁаԏел.

— Ме тіјанӧс ег бӧрјыв.

— Ԁасвіт сутки кежлӧ.

— Менӧ?

Самсонов герчкіс піԋјассӧ ԁа лоіс јежыԁ.

— Менам кіын болшевікјас армејскӧј војеннӧј органіԅацијалӧн манԁат.

Сіјӧ ԋещыштіс гімнасторка ортсыԍ ԏепсыс ԋол пелӧ кусыԋтӧм бумага ԁа ԋужӧԁіс поԁпрапоршщіклы.

— Пуктӧј ӧчкі, ԋеграмотнӧј-кӧ.

Сылы шуӧм „ӧчкі" кыв ԁа волноопреԁеԉајушщӧјлӧн стуԁенческӧј сінјасыс вајӧԁісны фелԁфебелӧс јаростӧ. Но сіјӧ лічкіс сіјӧс.

— Міјан батареја вылын, слава богу, болшевікјасыԁ оз-на команԁујтны,—шуіс сіјӧ ԁа мігнітіс гӧгӧрыс чукӧртчӧм салԁатјаслы: аԅԅылінныԁ-пӧ гусӧс? Но ԋекоԁ ез ԋумјовт.

Мӧԁ лунас батарејнӧј коміԏет вӧлі бӧрјӧма вылыԍ. Ӧні преԁсеԁаԏелӧн лоіс Самсонов. Унжык јӧзӧн прімітӧм резолуцијаын віставсіс: „Мі сеԋтабр 4-ӧԁ лунӧ чукӧртчыԍ мӧԁӧԁ батарејаса салԁатјас, вісталам, мыј кутам сулавны: 1) гуса ԁоговорјас пыр-жӧ јӧзӧԁӧм вӧсна, 2) мір јылыԍ пыр-жӧ сорԋітчӧмјас вӧсна, 3) став мујас кресԏанскӧј коміԏетјаслы пыр жӧ сетӧм вӧсна, 4) став проіԅвоԁство бӧрса контролірујтӧм вӧсна, 5) сӧветјас пыр-жӧ чукӧртӧм вӧсна. Мі, артіԉԉерістјас, кӧԏ і абу болшевікјаслӧн партіјаынӧс, но став требоваԋіјејас ԁа лозунгјас вӧснаныс кутам кувны накӧԁ ӧтлаын".

Воіс војналы ԋолӧԁ восар.

(Воԅӧ лоӧ-на).

25.259 команԁірӧс ԁа політработԋікӧс награԁітӧма јубіԉејнӧј меԁалӧн

Краснӧј Армијалы ԁа Војенно-Морскӧј Флотлы 20 во тырӧм куԅа СССР-са Верховнӧј Сӧветлӧн Преԅіԁіум учреԁітіс јубіԉејнӧј меԁал „Рабоче-Крестьянскӧј Краснӧј Армијалы XX во". Сіјӧ меԁал јывсыс міјан вӧлі гіжӧма феврал 23-ӧԁ лунӧ.

Тані петкӧԁлӧма меԁалыслыԍ бансӧ ԁа гугсӧ.

Тајӧ меԁалнас награжԁајтӧны команԁірјас ԁа політработнікјас, коԁјас служітісны Краснӧј Армијаын ԁа Војенно-Морскӧј Флотын 20 во, ԁа гражԁанскӧј војнаын ԁа отечестволӧн свобоԁа ԁа ԋезавіԍімост вӧсна војнаын рӧԁіна воԅын заслужоннӧј участԋікјас, коԁјас служітӧны Краснӧј Армија ԁа Војенно-Морскӧј Флот раԁјасын. Меԁалӧн награжԁајтӧны сіԅ-жӧ гражԁанскӧј војна војасӧ бојевӧј отлічіјејасыԍ „Краснӧј Знамја" орԁеноԋ награԁітӧмјас.

СССР-са Верховнӧј Сӧветлӧн Преԅіԁіум награԁітіс јубіԉејнӧј меԁалӧн Краснӧј Армијаса ԁа Војенно-Морскӧј Флотса 25.259 команԁірӧс ԁа політработнікӧс.

Уҗалӧм пыԁԁі болгӧ

Лыаты сіктсӧвета преԁсеԁаԏел Пархачов зев јона зумыштчӧмӧн локтӧ гортсаԋыс сіктсӧветлаԋ. Чорыԁ мӧвп сылӧн јурас. Пач кол вӧчны сіктсӧветӧ, а кірпічыс кытыԍ. Кытыԍ со сіјӧ кірпічыс?

— Ԍо трустӧ, ԅікӧԅ вунлі,—раԁпырыԍ серӧктіс сіјӧ.—Клубыс... клубыс-нӧ, мыла? Кыԅ мем помнітӧ сені куїім пач. Со ԁобраыс! Со кірпічыс!—бырі зумышлуныс Пархачовлӧн. Ԍіктсӧветӧ воіс ԁа пырыстӧм пыр прікажітіс разны клубыԍ пачјас ԁа вајны кірпічсӧ сіктсӧветӧ.

Клубса јуралыԍ Козлова жалујтчыліс-жӧ ԁа ԋінӧм он вӧч. Сы вылӧ Пархачов і сіктсӧвета преԁсеԁаԏел. Коԁі лыстас сылыԍ ԋе кывзыны. Разісны клубыԍ пачјас ԁа весіг пач местасӧ ез тупкыны, сіԅі розаԋ і колісны жожыс. А Козловалы Пархачов вісталіс, меԁ-пӧ пачсӧ клубас колхоз вӧчас.

Рытнас сіктсӧветын муніс, кыԅі і мукӧԁ рытјасӧ, собраԋіје. Кыв бостіс сіктсӧвета преԁсеԁаԏел. Чорыԁа сорԋітіс сіјӧ.

—Безобраԅіје міјан. Омӧла мунӧ културно массӧвӧј уж сіктын. Колӧ развернітны. Колӧ лӧсӧԁны колана условіјејас. Колӧ котыртны. Колӧ... ԁыр-на таԅі горӧԁіс Пархачов. Сіјӧ абу скуп кывјас вылӧ, но кор сорԋіыс мунӧ ԁелӧ јылыԍ... сек артмӧ мӧԁарӧ.

Пархачов комсомолец, ужалӧ сіктсӧвета преԁсеԁаԏелӧн ԋеважӧн-на, но сіјӧ вунӧԁӧма-нін сы јылыԍ, мыј оз ков болгыны културнӧј уж јылыԍ, а колӧ сіјӧс котыртны.

Міјанлы кажитчӧ, мыј Пархачов ԁолжен бӧр лӧсӧԁны клуб, а ԋе болгыны.

К.

Клујев вескӧԁлӧм пыԁԁі јуӧ

Ԍоска сіктса (Јемԁін рајон) Клім Ворошілов німа колхозыԍ преԁсеԁаԏел Клујев оз мӧԁӧԁ вӧрӧ ԁоговор серԏі колана мынԁа јӧзӧс. Сіјӧ уж котыртӧм пыԁԁі јуӧ. Весіг колхоз правлеԋіјелыԍ засеԁаԋіјејасӧ јуӧм вӧснаыс оз нуӧԁлыны. Јуӧмыӧ оз колтчы Клујевыԍ і колхозса шщӧтовоԁ Коновалов.

Кајлӧма Клујев вӧрӧ ԁа ужалыԍјасӧ бура абу аԅԅӧԁлӧма.

Ԍем Кол.

Отв. редактор **Г. І. ТОРЛОПОВ.**

Уполн. Главлита № 526. Типография УМП, г. Сыктывкар, Дом печати. Тираж 3390.